

Sdílená ekonomika

Jak by měly vypadat služby 21. století?

Tématem debaty z cyklu Café Evropa, kterou hostil **Evropský dům** ve středu **25. 10.**, byla sdílená ekonomika. S moderátorkou Kateřinou Etrychovou z České televize debatovali bývalý státní tajemník pro evropské záležitosti a první digitální koordinátor vlády České republiky **Tomáš Prouza** a **Tomáš Peťovský**, ředitel společnosti Uber v České a Slovenské republice.

Říjnová debata bez okolků přešla přímo ke konkrétním situacím, které na sdílenou ekonomiku vrhají špatné světlo – na nedávný protest taxikářů proti společnosti Uber na pražském letišti. Podle Tomáše Peťovského se dnešní vnímání těchto platform zjednodušuje na rovnici Uber rovná se taxi a Airbnb rovná se hotel. **„Na jedné straně to je ale o tom, jak legislativní rámec reaguje na tyto nové služby, aby se z nich dalo vytěžit maximum. Na druhé straně je, aby skutečně fungovaly ve prospěch zákazníků, měst, státu a celkového společenského blaha,“** vysvětluje. Prouzovi zase protesty připomněly učebnici dějepisu ze sedmé třídy, kde dělníci rozbíjeli parní stroje. **„Ta debata je o dvou věcech: že nemá cenu zastavovat pokrok a je také ukázkou toho, jak jsou státy pomalé v hledání pravidel pro tyto nové modely,“** myslí si bývalý státní tajemník. Prouza také zmínil, že dodnes se nedokázal nikdo dohodnout na tom, co tyto nové platformy přesně jsou. **Stále se čeká na rozsudek Evropského soudního dvora, který by měl definici přinést.**

„Klíčovou otázkou sdílené ekonomiky je správné nastavení jejich pravidel a formulace relevantní legislativy.“

„Kritéria služeb budoucnosti jsou možnost jejich sdílení, směřování k šetrnosti vůči životnímu prostředí a autonomie.“

Dostal se i na téma, které nejvíce rezonuje při zmínce o sdílené ekonomice: placení daní. **Nejde přitom o to, že by provozovatelé daně neplatili vůbec, spíše o to, jestli je skutečně odvádí. „Naše úloha je taková, že dáváme informace, poskytujeme pomoc a zabezpečujeme, aby každá jízda byla transparentní a měla svou fakturu,“** říká k tomu Tomáš Peťovský z Uberu. Otázkou je, jestli to stát zvládne zkontrolovat. **„Kdyby chtěl, tak to ukontroluje lépe než u klasických taxislužeb,“** dodává Prouza. Stát se ale podle něj bude spíše zaměřovat na Airbnb. Tam je totiž mimo daně z příjmu i daň z přidané hodnoty. Uber působí ve 21 zemích Evropské unie a v 600 světových městech. Podle Peťovského je teď **v České republice nejdůležitější, aby se nastavil jasný regulační rámec** pro platformy jako Uber. **„Takový, který je nějakým způsobem definuje, uchopí je, ale zároveň jim umožní dále fungovat,“** uvádí postoj své firmy. Prouza se na nové technologie a služby dívá jako na **způsob, jak snížit administrativní zátěž**. Zároveň by ale k jejich využívání přidal více kreativity.

Ten by měl padnout letos v prosinci. **„Je to ten, kdo poskytuje službu nebo firma, která jen propojuje zájemce a to, co jim nabízí?“** zopakoval otázku, nad kterou se horlivě diskutuje. Svoji definici pro sdílení aut má Peťovský. **„Uber je technologická firma, pokud se bavíme konkrétně, má i vícero byznys modelů – na městskou mobilitu, přepravu jídla, převoz kamionů,“** vysvětluje ředitel společnosti. **„Je to technická aplikace, která umožňuje propojovat lidi, kteří mají zájem o odvoz z bodu A do bodu B s lidmi, kteří mají volný čas a volné auto, které nevyužívají,“** dodává. Cílem je tak podle něj **dostat větší počet lidí do menšího počtu aut**. Tomáš Prouza si ale nemyslí, že by sdílená ekonomika měla moc vytlačit tradiční podnikatele. **„Byznys modely se mění, třeba ve Washingtonu lze přes aplikaci Uber objednat licencované taxi,“** uvádí příklad. Podle Prouzy **tyto platformy také spíše budují nové cesty**, než že by braly práci taxikářům nebo hoteliérům. Využívají je totiž třeba lidé, kteří by jinak jeli městskou dopravou nebo si za destinaci vybrali jiné město. **Dalším klíčem je také zvýšená ochota spolupracovat se státem a podílet se na vytváření jednotných pravidel.** **„Jde o to, najít nějaký konsensus,“** komentuje Peťovský. Logičtější je podle něj vytvořit nový rámec pravidel než se podobné sužby snažit zakomponovat do těch tradičních.

Zastoupení v České republice

Evropský parlament
Informační kancelář
v České republice

Organizátoři v rámci projektu Café Evropa poskytují prostor pro svobodnou diskusi. Její závěry však nelze zaměřovat s oficiálními stanovisky a postoji institucí EU.

www.cafe-evropa.cz